

Innspill til KrF om bærekraftsmålene

Forum for Utvikling og Miljø (ForUM), et nettverk av 50 norske organisasjoner, takker for muligheten til å gi innspill til KrFs utviklingspolitikk i forbindelse med møtet fredag 3. juni 2016.

I 2015 vedtok verdens ledere FNs bærekraftsmål, en ambisiøs Agenda 2030 som gir en felles retning for å utrydde fattigdom på en bærekraftig måte i fredelige og rettferdige samfunn i løpet av 15 år. En helhetlig, integrert tilnærming og en god handlingsplan er nødvendig for å nå målene. Forum for Utvikling og Miljø har koordinert tverrfaglig innspill på alle 17 SDGene og mange av de 169 delmålene som ForUM oversendte til regjeringen, omarbeidet i [rapportformat](#).

Noen anbefalinger:

1) Pådriver menneskerettigheter for alle, og endring for et grønt skifte

Norge ligger godt an til å nå mange SDGer, topper UNDPs Human Development Index og må fortsatt være pådriver for menneskerettigheter for alle, og for at ingen skal etterlates. Samtidig vil Norge ha store utfordringer med å nå andre mål, ikke minst på klima og miljø. Å lykkes vil kreve nytenkning og vilje til et reelt grønt skifte. Vi har ingen planet B.

2) Stanse klimaendringer:

Klimaendringer er den største utfordringen verden står overfor. Norge har både økonomiske muskler og et moralsk ansvar for å sikre at Parisavtalens mål om å begrense den globale oppvarmingen til 1,5 – 2,0°C kan oppfylles. Norge er imidlertid et av de få industrialiserte land som har sett utslippene av klimagasser gå opp siden 1990, en tendens som må snus øyeblikkelig. Anbefalinger:

- Sette i verk allerede identifiserte tiltak for å få de nasjonale utslippene ned, med spesiell vekt på petroleumsvirksomheten og transportsektoren, slik at Klimaforlikets mål kan nås i 2020.
- Skjerpe målene som er satt for utslippsreduksjoner i 2030, utover EU sitt mål om 40% kutt.
- Trappe opp arbeidet for å klimatilpasse samfunn, næringsliv og infrastruktur i Norge
- Trappe opp bidrag til klimafinansiering i fattige land til 1% av BNP, i tillegg til ODA.

3) Handlingsplan

SDG-implementering vil kreve langsiktighet, planmessighet og samarbeid på tvers over tid slik at alle gode krefter kan bidra best mulig. Norge vil rapportere over statsbudsjettet. Det er bra, men ikke tilstrekkelig: En langsiktig plan trengs, som bør være tverrpolitisk forankret og involvere sivilsamfunn og andre sektorer.

4) Årlig rapportering

Vi oppfordrer til årlig rapportering på hva regjeringen gjør for å nå målene, både i Norge og gjennom, utenriks-, miljø- og næringspolitikken. ForUM planlegger også en årlig rapport om

SDGene, med tverrfaglige bidrag fra medlemsorganisasjoner og forskere.

5) Samstemt politikk

Norsk politikk må være samstemt og trekke i samme retning for bærekraftig utvikling, slik at man ikke gir med den ene hånden og tar med den andre. En måte å sikre samstemthet på kan være at statsministerens kontor har overordnet ansvar for at SDG nås, slik det foreslås i FNI-rapporten «Development Beyond Aid» skrevet på oppdrag fra ForUM.

6) Finansiering

Norge er et av verdens rikeste land. Det gir oss et stort ansvar, og store muligheter til å bidra til å utrydde ekstrem fattigdom og samtidig ta vare på miljøet, gjennom ulike økonomiske virkemidler, inkludert:

- Ansvarlige **investeringer og –næringsvirksomhet** i tråd med menneskerettigheter og miljø –en *race to the top* med trippel bunnlinje: Økonomisk, sosial og miljømessig. Det må lønne seg å drive etisk. **SPU** bør brukes mer aktivt, gjennom å trappe ned investeringene i petroleumssektoren, og tillate større investeringer i fornybar energi
- Sikre **langsiktig bistand** på minst 1%, som ikke utvannes: Norske myndigheter bør arbeide aktivt mot en utvanning av OECD/DACS definisjon av bistand. Dette gjelder særlig sikkerhets- og militærutgifter, privat sektor, klima-, asyl- og migrasjonsutgifter. Det vil redusere muligheten til å lykkes med å nå SDGene.
- nasjonal og internasjonal innsats mot **skatteunndragelser og ulovlig kapitalflukt** herunder bl.a. tettere og mer inkluderende globalt skattesamarbeid samt gjennomføring av Stortingsvedtaket fra juni 2015 om hhv offentlig eierskapsregister og bedre land-for-land-rapportering som synliggjør uønsket skattetilpasning.
- Øke langsiktig og forpliktende klimafinansiering i retning av 1% BNI, inkludert en fortsatt sterk satsing på REDD+ programmer, og en økning i andelen til tilpasning
- Bruke SPU mer aktivt, gjennom å trappe ned investeringene i petroleumssektoren, og tillate større investeringer i fornybar energi, og i næringsliv i utviklingsland.

7) Inkludering av sivilsamfunnet:

Det uavhengige sivilsamfunnet – kvinner, menn, ungdom - er ofte nærmere de sårbare og kan bidra både som implementerende partner, som pådriver, til å mobilisere og til å skape blest så ikke målene glemmes. Det krever også langsiktighet og støtte.

8) Samarbeid:

Bredt samarbeid og dialog på tvers av fag og sektorer er nødvendig for å nå de ambisiøse målene. Parlamentarikere spiller en veldig viktig rolle. Vi samarbeider også med næringslivet om en konferanse 6. juni kl 13-16 om hvordan næringslivet kan bidra til SDGene. Tilsvarende samarbeider vi med akademia: Denne uken har Fafo, CICERO og ForUM – som har etablert et Bærekraftsforum – seminar om SDG-måling, og i dag på PRIO om SDG 16.

Forum for Utvikling og Miljø takker for oppmerksomheten og ønsker KrF lykke til med dette arbeidet.